

Ulgi i zwolnienia

Zwolnienie od podatku osób najbliższych

Od podatku zwolnieni są: małżonek, zstępni, wstępni, pasierbowie, rodzeństwo, ojczym i macocha, jeżeli [2]:

- zgłoszą nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych do urzędu skarbowego w ciągu 6 miesięcy od powstania obowiązku podatkowego [3], a w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia w ciągu 6 miesięcy od dnia kiedy [4]:
 - uprawomocniło się orzeczenie sądu o nabyciu spadku,
 - został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia,
 - zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe,
- w przypadku, gdy tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy otrzymują pieniądze, a wartość majątku nabytego od tej samej osoby obecnie i w okresie poprzednich 5 lat przekracza kwotę wolną od podatku tj. 9637 zł [5] – także udokumentują ich otrzymanie na rachunek bankowy albo rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym.

Jeżeli nabywca dowiedział się o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych po upływie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego [6], skorzysta ze zwolnienia jeśli:

- zgłosi nabycie urzędowi skarbowemu w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym się o nim dowiedział,
- udowodni, że dowiedział się po terminie [7].

Jeżeli warunki konieczne do zwolnienia nie zostaną spełnione [8], nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych jest opodatkowane jak dla nabywców z I grupy podatkowej.

Obowiązek zgłoszenia [9] nie obejmuje przypadków, gdy:

- wartość majątku nabytego łącznie od tej samej osoby lub po tej samej osobie w okresie 5 lat, poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, doliczona do wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych, nie przekracza kwoty 9637 zł [10] lub
- gdy nabycie następuje na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego albo w tej formie zostało złożone oświadczenie woli jednej ze stron.

Zwolnienie od podatku dla spadkobierców przedsiębiorcy

Zwolnienie dotyczy nabycia własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim, w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego, przez nabywców spoza kręgu najbliższej rodziny.

Zwolnienie przysługuje, jeżeli nabywca spełni wszystkie poniższe warunki [\[11\]](#):

- zgłosi nabycie własności przedsiębiorstwa lub udziału w nim właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu, które stwierdza nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego (na formularzu zgłoszenia o nabyciu własności przedsiębiorstwa SD-ZP, a jeżeli przedsiębiorstwo nabędzie więcej niż jedna osoba wraz z załącznikiem SD-ZP/A)
- będzie prowadzić to przedsiębiorstwo przez okres co najmniej 2 lat od dnia jego nabycia.

Jeżeli przedsiębiorstwo nabywa więcej niż jedna osoba, zwolnienie przysługuje tym nabywcom, którzy będą je prowadzić przez co najmniej 2 lata od dnia jego nabycia. Dwuletni okres prowadzenia przedsiębiorstwa uważa się za zachowany także w przypadku, gdy przedsiębiorstwo zostało w całości wniesione jako wkład do spółki, a objęte w zamian udziały lub akcje nie zostaną zbyte przed upływem 2 lat od dnia nabycia własności przedsiębiorstwa lub udziału w nim.

Długi i ciężary związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, obciążające to przedsiębiorstwo, nie mogą być odliczone od wartości pozostałych rzeczy lub praw majątkowych, które stanowią przedmiot spadku.

Zwolnienie dotyczy nabycia od 25 listopada 2018 r., czyli przypadków, gdy śmierć przedsiębiorcy nastąpiła tego dnia lub później.

Nabywcom z kręgu najbliższej rodziny przysługuje zwolnienie określone w art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn, nieprzewidujące obowiązku prowadzenia przedsiębiorstwa przez co najmniej 2 lata, a jedynie wymóg zgłoszenia nabycia do urzędu skarbowego.

Ulgi mieszkaniowe

Z ulg mieszkaniowych można skorzystać na następujących zasadach:

1. Darowizna pieniężna lub rzeczowa otrzymana przez osobę z I grupy podatkowej o wartości, która nie przekracza kwoty 9637 zł od jednego darczyńcy, a od wielu darczyńców łącznie nie więcej niż 19 274 zł w okresie 5 lat od daty pierwszej darowizny, jest zwolniona z podatku jeżeli obdarowany przeznaczy ją w ciągu 12 miesięcy od otrzymania na: wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni, budowę domu jednorodzinnego, nabycie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość albo spłatę zabezpieczonego hipoteką kredytu mieszkaniowego wraz z odsetkami [\[12\]](#),
2. Odziedziczone prawa do wkładu mieszkaniowego w spółdzielni mieszkaniowej przez osobę z I lub II grupy podatkowej [\[13\]](#) są zwolnione z podatku, jeżeli spółdzielcze prawo do tego lokalu będzie przysługiwało nabywcy wkładu przez co najmniej 5 lat od jego ustanowienia. Warunek ten uważa się za zachowany także w przypadku przeniesienia przez spółdzielnię własności tego lokalu na nabywcę [\[14\]](#),
3. W przypadku nabycia własności (współwłasności) budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, który stanowi odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie, spółdzielczego prawa do domu jednorodzinnego albo udziału w takim prawie [\[15\]](#):

- a. w drodze dziedziczenia, zapisu, dalszego zapisu, polecenia testamentowego, darowizny lub polecenia darczyńcy przez osoby z I grupy podatkowej,
 - b. w drodze dziedziczenia, zapisu, dalszego zapisu lub polecenia testamentowego przez osoby z II grupy podatkowej,
 - c. w drodze dziedziczenia, zapisu, dalszego zapisu lub polecenia testamentowego przez osoby z III grupy podatkowej, które sprawowały opiekę nad wymagającym takiej opieki spadkodawcą, na podstawie pisemnej umowy z podpisem notarialnie poświadczonym, przez co najmniej dwa lata od dnia poświadczenia podpisów przez notariusza
- do podstawy opodatkowania nie wlicza się ich wartości do łącznej wysokości, która nie przekracza 110 m² powierzchni użytkowej budynku lub lokalu. W przypadku nabycia części (udziału) budynku mieszkalnego lub lokalu albo udziału w spółdzielczym prawie do budynku mieszkalnego lub lokalu ulga przysługuje stosownie do wielkości udziału.

Ulgi mieszkaniowe przysługują osobom, które spełniają wymogi określone w art. 4 ust. 4, a w przypadku ulg 2 i 3 łącznie spełniają także następujące warunki:

1. nie są właścicielami innego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, który stanowi odrębną nieruchomość. Jeśli są właścicielami, muszą przenieść własność budynku lub lokalu na rzecz zstępnych, Skarbu Państwa lub gminy w ciągu 6 miesięcy od złożenia zeznania podatkowego albo zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego,
2. nie przysługuje im spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego albo prawo do domu jednorodzinnego lub prawo do lokalu w małym domu mieszkalnym, które wynikają z przydziału spółdzielni mieszkaniowej. Jeśli przysługują im takie prawa, muszą przekazać je zstępny lub do dyspozycji spółdzielni, w ciągu 6 miesięcy od złożenia zeznania podatkowego albo zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego,
3. nie są najemcami lokalu lub budynku lub będąc nimi rozwiążą umowę najmu w terminie 6 miesięcy od złożenia zeznania podatkowego albo zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego,
4. będą mieszkać w nabytym lokalu lub budynku, będą w nim zameldowani na pobyt stały i nie dokonają jego zbycia - przez okres 5 lat:
 - a. od dnia złożenia zeznania podatkowego lub zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego - jeżeli w chwili złożenia zeznania lub zawarcia umowy darowizny nabywca mieszka i jest zameldowany na pobyt stały w nabytym lokalu lub budynku,
 - b. od dnia zamieszkania potwierdzonego zameldowaniem na pobyt stały w nabytym lokalu lub budynku - jeżeli nabywca zamieszka i dokona zameldowania na pobyt stały w ciągu roku od dnia złożenia zeznania podatkowego lub zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego.

[16] Zwolnione od podatku jest także nabycie przez repatrianta [17] w drodze dziedziczenia, zapisu zwykłego, zapisu windykacyjnego, dalszego zapisu, polecenia testamentowego lub darowizny własności (współwłasności) budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, który stanowi odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie, spółdzielczego prawa do domu jednorodzinnego albo udziału w takim prawie.

Inne zwolnienia od podatku [18]

Zwolnione jest nabycie własności gruntów, które stanowią gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, wraz z drzewami i innymi roślinami, które są ich częścią składową, pod warunkiem że:

- w wyniku nabycia zostanie utworzone lub powiększone gospodarstwo rolne, a jego powierzchnia po utworzeniu lub po powiększeniu będzie nie mniejsza niż 11 ha i nie większa niż 300 ha oraz
- gospodarstwo to będzie prowadzone przez nabywcę przez okres co najmniej 5 lat od nabycia.

Zwolnienie to stanowi pomoc de minimis w rolnictwie [\[19\]](#).

Przypisy

[2] zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn

[3] powstałego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2-5, 7 i 8 ust. 2 ustawy

[4] z zastrzeżeniem art. 4a ust. 2 i 4 ustawy

[5] zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy

[6] o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy

[7] art. 4a ust. 2 ustawy

[8] o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 ustawy

[9] wzór zgłoszenia określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie wzoru zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych (Dz. U. poz. 2060)

[10] określonej w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy

[11] zgodnie z art. 4b ustawy

[12] na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy

[13] jeżeli spełnia warunki określone w art. 16 ust. 2 pkt 2-5

[14] zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5a ustawy

[15] zgodnie z art. 16 ustawy

[16] zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy

[17] jeżeli spełnia warunki określone w art. 16 ust. 2 pkt 2 i 3; przepisy art. 16 ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio

[18] określone w art. 4 ustawy

[19] o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9)